

КОЛОКВИЈУМ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2

21. април 2024.

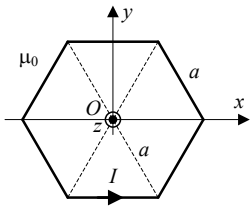
Напомене: Колоквијум траје 150 минута. Није дозвољено напуштање сале 90 минута од почетка колоквијума. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, уцртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена. Употреба калкулатора није дозвољена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

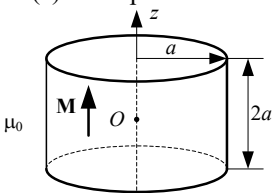
ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)					УКУПНО ПОЕНА	
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име		
П1	П2	П3	/			
ПИТАЊА				ЗАДАЦИ		
1	2	3	4	1	2	

ПИТАЊА

1. Израчунати вектор магнетске индукције у центру усамљене жичане контуре облика правилног шестоугла приказаног на слици, чија је дужина стране $a = 100 \text{ mm}$. Средина је вакуум. У контури постоји стална струја јачине $I = 1 \text{ A}$.

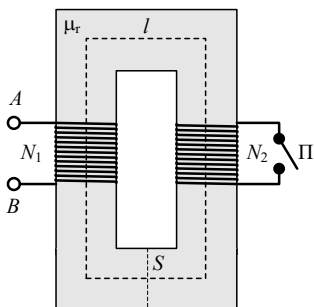

2. На слици је приказан усамљени феромагнетски цилиндар хомогено намагнетисан по својој запремини. Вектор магнетизације ($\mathbf{M}$) је познат и нормалан је на базису диска. Полупречник цилиндра је a , а висина је $2a$. Одредити изразе за: (а) вектор магнетске индукције и (б) вектор јачине магнетског поља у центру овог цилиндра (тачка O).

(а)
(б)

3. Танко језгро магнетског кола приказаног на слици начињено је од феромагнетског материјала релативне пермеабилности μ_r . Дужина средње линије језгра је l , а површина попречног пресека је S . Први намотај има N_1 завојака. Други намотај има N_2 завојака, а на његовим крајевима прикључен је прекидач П. Одредити изразе за еквивалентну индуктивност између прикључака А и В када је прекидач: (а) отворен и (б) затворен. Занемарити магнетско расипање.

(а)
(б)

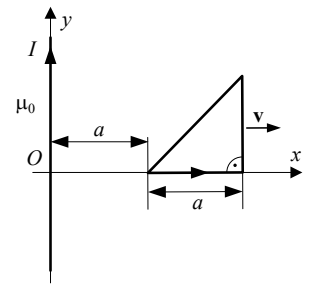
4. Полазећи од потпуног система Максвелових једначина за брзопроменљиво поље у општем случају, извести једначине за: (а) стално магнетско поље и (б) стално електрично поље.

(а)
(б)

ЗАДАЦИ

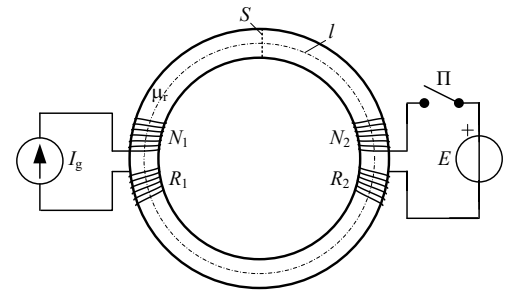
1. (Задатак се ради полазећи од **прве** стране вежбанке.)

Веома дугачак праволинијски проводник са сталном струјом I и жичана контура облика правоуглог једнакокраког троугла дужине катете a налазе се у ваздуху у равни Oxy , као на слици. У тренутку $t = 0$ праволинијски проводник и контура имају положај као на слици, а контура се креће сталном брзином $\mathbf{v} = v \mathbf{i}_x$ ($v > 0$). У тренутку $t > 0$, у односу на референтни смер означен на слици, одредити изразе за (а) флукс кроз контуру и (б) индуковану електромоторну силу у контури, занемарујући самоиндукцију.

2. (Задатак се ради полазећи од **последње** стране вежбанке.)

На танком торусу од феромагнетског материјала релативне пермеабилности $\mu_r = 1000$ по целој дужини су равномерно и густо, један преко другога, намотана два намотаја, као на слици. Примарни намотај има $N_1 = 100$ завојака, а секундарни $N_2 = 400$ завојака. Отпорност примарног намотаја је $R_1 = 12 \Omega$, а отпорност секундарног намотаја је $R_2 = 4 \Omega$. Површина попречног пресека језгра је $S = 1 \text{ cm}^2$, а дужина средње линије је $l = 10\pi \text{ cm}$. Када је прекидач П отворен магнетска енергија овог магнетског кола је $W_m^{(0)} = 2 \text{ mJ}$. (а) Израчунати сталну струју струјног генератора I_g . (б) Ако је стална емс $E = 8 \text{ V}$, израчунати магнетску енергију овог магнетског кола када је прекидач П затворен. Занемарити магнетско расипање.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА КОЛОКВИЈУМА ИЗ
ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2, ОДРЖАНОГ 21. АПРИЛА 2024. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $\mathbf{B} = B \mathbf{i}_z$, где је $B = 4\sqrt{3} \mu\text{T}$.

2. (а) $\mathbf{B} = \frac{\mu_0 \mathbf{M} \sqrt{2}}{2}$ и (б) $\mathbf{H} = -\mathbf{M} \left(1 - \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$.

3. (а) $L_{AB}^{(o)} = \frac{\mu_0 \mu_r N_1^2 S}{l}$ и (б) $L_{AB}^{(z)} = 0$.

4. (а) $\oint_C \mathbf{H} \cdot d\mathbf{l} = \int_S \mathbf{J} \cdot d\mathbf{S}$, $\oint_S \mathbf{B} \cdot d\mathbf{S} = 0$ и $\mathbf{B} = \mathbf{B}(\mathbf{H})$. (б) $\oint_C \mathbf{E} \cdot d\mathbf{l} = 0$, $\oint_S \mathbf{D} \cdot d\mathbf{S} = \int_V \rho dv$ и $\mathbf{D} = \mathbf{D}(\mathbf{E})$.

ЗАДАЦИ

1. (а) $\Phi = -\frac{\mu_0 I}{2\pi} \left(a - (a + vt) \ln \frac{2a + vt}{a + vt} \right)$. (б) $e_{\text{ind}} = -\frac{\mu_0 I v}{2\pi} \left(\ln \frac{2a + vt}{a + vt} - \frac{a}{2a + vt} \right)$.

2. (а) $I_g = \pm 1 \text{ A}$. (б) $W_m^{(1)} = 162 \text{ mJ}$ и $W_m^{(2)} = 98 \text{ mJ}$.

- РЕЗУЛТАТИ КОЛОКВИЈУМА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 9. МАЈА У 20 ЧАСОВА.
- УВИД У ЗАДАТКЕ ЈЕ 10. МАЈА ОД 20:00 ДО 21:00 ЧАС, У АМФИТЕАТРУ 56.

Са предмета Основи електротехнике